

szó) a vegetatív idegrendszerre objektíve kimutatható szabályozó hatással van, érthető, hogy a frontátvonulás, amely tulajdonképpen nem jelent mást, mint ugyanezen klimatikus tényezők átmenetnélküli, lényeges megváltozását, a vegetatív idegrendszer élénk reakcióját váltja ki. Ez a reakció megnyilvánulhat a vérnyomás hirtelen változásában (agyvérzés), az erek átérészőképességének megnövekedésében (vérköpés, bélvérzés), agyvizenyőben (eklampsia), agyvérszegénységben (migrén), stb. Különösen erősnek kell tartanunk az ismétlődő ingerek hatását, tehát a napjában többször ismétlődő frontátvonulásokét.

Az egészséges vegetatív idegrendszer is ki lehet téve erős hatásoknak, ilyenkor támadnak a látszólag megmagyarázhatatlan vérköpések, embóliák; fokozottabb mértékben reagálnak a műtéten és annak általános hatású kísérő eljárásain (altatás) keresztülesett egyének. Mégis talán a leghosszabb állapot, amelyben a vegetatív idegrendszer ingadozó volta majdnem szabályszerű kísérőjelenség és amelynek során számos alkalom van a frontátvonulások halmazódásaira, a terhesség.

Igy az 1938—1940. év általam megfigyelt 114 szülésből 22 olyan szövődménnyel volt kapcsolatos, melyet a fentiek szerint összefüggésbe lehetett hozni a légköri viszo-

nyokkal. Közlebbi vizsgálat ezek közül 17 esetben ki is mutatta, hogy a szövődmények fellépése olyan napra esett, amelyiken 3 vagy annál több frontátvonulás volt. Az „erős” vagy összegeződött frontátvonulások, úgy látszik, a szervezet védekező rugalmasságát megszüntetik vagy annak egyensúlyozó törekvései a normális határon túli lengéseket hoznak létre.

A vegetatív idegrendszer szervezetünk érzékeny antennájának vagy fotocellájának fogható fel. A fejünk felett nemrég elvonult, képletesen viharos idők arra tanítottak, hogy felismerjük ennek a berendezésnek új, eddig ismeretlen szerepét is: a tudatalatti halálfelelem a vegetatív idegrendszer útján a betegségek külső képét is megváltoztathatja és ezáltal sokszor a gyógyulás látszatát idézi elő magasabb cél, az egész szervezet megmentése érdekében. Ezért láttunk az ostrom alatt annyi megmagyarázhatatlan gyógyulást. E legutóbbi tapasztalatok jól bizonyítják a közvetlen környezet, a kézzelfogható benyomások betegségekre áttevődő hatását; amennyire hatalmasabbak és átfogóbbak a világegyetem történései a mi parányi környezetünk eseményeinél, annival érhetőbb hatásuk az élettani és kórtani folyamatokra, illetőleg azok csoportos fellépésére.

A HARWARD-EGYETEM keretében működő bostoni tudományos filmtársaság legutóbbi ülésén egy olyan színes, hangos filmet vetítettek le, amely az orvosképzést szolgálja. A film bemutatja az angina pectoris tüneteit, fiziopatológiáját, a szívben beállott változást a halál pillanatában és a gyógykezelést. A film célja az orvosnövendékek oktatása és a gyakorló orvosok érdeklődésének a kielégítése az angina pectoris kezelésének legfrissebb tudományos eredményeire vonatkozóan.